

Het is echter noodzakelijk deze entstof drie maal (met tussenpozen van een maand) in te spuiten. Gecombineerd met de kinkhoest-vaccinatie, die drie entingen vereist, levert dit geen bezwaar op. Van 522 zuigelingen (2-5 maanden oud), die met deze nieuwe, gecombineerde entstof werden gevaccineerd, was bij 521 de Schick-reactie negatief geworden. De Schick-controle werd verricht op de leeftijd van 15 maanden, omdat uit een onderzoek bij 8846 niet-geïmmuniseerde kinderen was gebleken, dat pas dan bij vrijwel ieder kind de reactie positief is geworden.

Twaalf zuigelingen hadden contact gehad met kinkhoestpatiënten; 2 der contact-kinderen kregen een lichte vorm van kinkhoest. In de redactionele commentaar³ op dit artikel wordt becijferd, dat er onder 522 willekeurige kinderen waarschijnlijk 20 gevallen van kinkhoest zouden zijn voorgekomen.

Over de immunisatietoestand van deze kinderen 3 tot 4 jaar na de vaccinaties hopen de schrijvers binnenkort nadere mededelingen te kunnen doen. De eerste uitkomsten zijn bemoedigend.

Literatuur: ¹G. BOUSFIELD en L. B. HOLT (1954) *Med. Offr.* **92**, 289. ²G. EDSALL, J. S. ALTMAN en A. J. GASPAS (1954) *Amer. J. publ. Hlth.* **44**, 1537. ³Notes and Comments (1954) *Med. Offr.* **92**, 286.

J. L. HOOGENDIJK

MEDEDELINGEN EN BEKENDMAKINGEN

STEUN VAN DE JAN DEKKER-STICHTING AAN
WETENSCHAPPELIJKE WERKERS

Het Bestuur der Jan Dekker-stichting zal gaarne aanvragen tegemoetzien voor steun aan te ondernemen geneeskundig wetenschappelijk werk.

De aanvrager moet Nederlander zijn. Aanvragen worden gaarne ingewacht bij de secretaris (Holbeinstraat 45, Amsterdam-Z.), vóór half Mei a.s.

Amsterdam, 9 April 1955

H. T. DEELMAN, secretaris

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten.

ENDOCARDITIS PARIETALIS FIBROPLASTICA MET EOSINOPHILIE
VAN HET BLOED

De collegae ZELDENRUST en SMEETS¹ vragen zich af wat de oorzaak kan zijn van het door hen beschreven ziektebeeld; zij bespreken de mogelijkheid van een overgevoeligheidsreactie op de basis van een eventuele bacteriële infectie of overgevoeligheid tegen een eigen lichaams-eiwit. LÖFFLER zelf meent, dat er sprake is van een infectie-allergie. A. J. TRÄNGH en C. V. WELLER² hebben bij 126 overleden patiënten interstitiële myocarditis gevonden met eosinophilie. Eosinophile infiltraten heeft men kunnen vinden in de longen, de darm, het hart, de nieren en de lever, zowel bij mensen, als bij dieren die intraperitoneaal dagelijks met verschillende sulfa-preparaten waren ingespoten.

In dit geval zou men zich misschien afvragen, of de patiënt van ZELDENRUST en SMEETS die in de winter van 1944-45 geleidelijk aan ziek is geworden, vóór die tijd misschien al gebruik heeft gemaakt van sulfa-preparaten, die een toxische werking of een allergische werking zouden hebben kunnen veroorzaken.

Literatuur: ¹J. ZELDENRUST en A. H. SMEETS (1955) *N.T.v.G.* **99**, 716. ²*Amer. J. Path.* (1942), gerefereerd in *Renseignements Scientifiques d'Hygiène, Médecine et Biologie* (1943) No. 1.

Almelo, 10 Maart 1955.

R. REISBERMAN

Wij zijn in het artikel over endocarditis parietalis met eosinophilie van het bloed niet nader ingegaan op literatuur betreffende eosinophilie van het bloed en van de weefsels door sulfa-preparaten, omdat de door ons beschreven patiënt *geen* sulfa-preparaten had gehad. Men zie overigens de artikelen van MEYLER en VAN RIJSSEL hierover.

's-Gravenhage, 2 April 1955

A. H. SMEETS
J. ZELDENRUST